

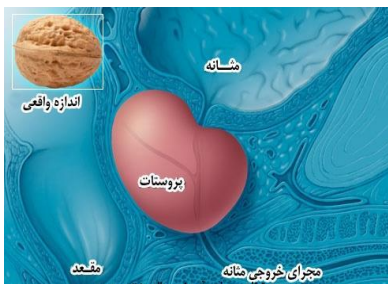
سرطان پروستات

سرطان پروستات

سرطان پروستات بیماری است که بر اثر آن، سلول‌های بدخیم (سرطانی) در بافت پروستات تشکیل می‌شوند. افزایش سن و سابقه خانوادگی بر خطر ابتلا به سرطان پروستات تاثیر می‌گذارد. سرطان پروستات با بیش از ۳۰۰۰ مورد جدید سالیانه، دومین سرطان شایع مردان در ایران است. بسیاری از سرطان‌های پروستات به آهستگی رشد می‌کنند و ممکن است مشکلی ایجاد نکنند، اما بعضی رشد سریع دارند و نیازمند درمان سریع می‌باشند. تشخیص زود هنگام بیماری، زمانی که بیماری محدود به پروستات است احتمال بهبودی را افزایش می‌دهد.

پروستات چیست؟

پروستات غده‌ای در دستگاه تناسلی مردان است که در زیر مثانه قرار گرفته و پیشابراه را احاطه می‌کند. پروستات بخشی از مایع منی را می‌سازد و اندازه‌ای در حدود گردو دارد. هورمون‌های مردانه مانند تستوسترون باعث رشد پروستات می‌شوند. تومور پروستات می‌تواند خوش خیم (غیر سرطانی) یا بدخیم (سرطانی) باشد. اگر پروستات خیلی بزرگ شود به پیشابراه فشار می‌آورد و جریان ادرار را کند یا متوقف می‌کند. رشد خوش خیم پروستات معمولاً خطرناک نیست، با برداشتن پروستات عود نمی‌کند و به بافت‌های اطراف و دیگر قسمت‌های بدن گسترش نمی‌یابد. اما رشد بدخیم پروستات ممکن است تهدید کننده حیات باشد، بعد از برداشتن دوباره عود کند و به بافت‌های اطراف مثل مثانه و راست روده و سایر قسمت‌های بدن مانند استخوان و غدد لنفاوی گسترش یابد.

چه عواملی احتمال خطر ابتلا به سرطان پروستات را افزایش می‌دهند؟

- ۱- سن: قوی‌ترین عامل خطر برای سرطان پروستات است. احتمال ابتلا به سرطان پروستات بعد از ۵۰ سالگی افزایش می‌یابد. ۳/۴ موارد سرطان پروستات بعد از ۶۵ سالگی رخ می‌دهد.
- ۲- سابقه خانوادگی: سرطان پروستات در برخی خانواده‌ها، شایع‌تر است. در مردانی که خویشاوندان درجه یک (پدر، برادر یا پسر) مبتلا به سرطان پروستات دارند، احتمال ابتلا در آنها، به ویژه اگر خویشاوندان در سنین پایین به این بیماری دچار شده باشند، افزایش می‌یابد.

۳-عوامل ژنتیکی: ژن‌های وراثتی متعددی شناسایی شده اند که خطر سرطان پروستات را افزایش می‌دهند؛ ولی این ژن‌ها مسئول تعداد کمی از موارد ابتلا می‌باشند.

علائم هشدار دهنده سرطان پروستات کدامند؟

۱-مشکلات ادراری

- عدم توانایی دفع ادرار
- مشکل در شروع یا در توقف جریان ادرار
- نیاز مکرر به دفع ادرار، به ویژه در شب
- جریان ادرار ضعیف
- قطع و وصل جریان ادرار
- سوزش یا درد در هنگام ادرار کردن

۲-دشواری در نعوظ

۳-خون در ادرار یا منی

۴-درد مکرر در قسمت پایینی کمر، مفصل ران یا قسمت فوقانی ران ها

ردیابی و تشخیص بیماری

سرطان پروستات پیش از آنکه علائمی مشاهده شود، قابل ردیابی است. روش های تشخیص عبارتند از:

معاینه: پزشک پروستات را از نظر نواحی سخت و برآمده از طریق دیواره راست روده (معاینه مقعد) بررسی می‌کند.

آزمایش خون: در بررسی آزمایشگاهی سطح آنتی ژن اختصاصی پروستات (PSA) را در نمونه خون بررسی می‌کنند.

سطح بالای PSA معمولاً به دلیل بزرگی خوش خیم یا التهاب پروستات و یا سرطان پروستات می‌باشد. تشخیص قطعی نیازمند آزمایشات تکمیلی تر مثل نمونه برداری است که با تشخیص و صلاحدید پزشک انجام می‌شود.

چه مواردی به پیشگیری از سرطان پروستات کمک می‌کند؟

اثر رژیم غذایی بر سرطان پروستات به طور قطع مشخص نشده است.

در برخی مطالعات انجام شده رژیم‌های غذایی پر چرب و دارای گوشت قرمز زیاد و رژیم‌های دارای میوه و سبزی کم و سبک زندگی با تحرک کم موجب افزایش خطر ابتلا بوده اند. در این میان اثر حفاظتی لیکوپن (موجود در گوجه فرنگی، هندوانه و گریپ فروت) در برخی مطالعات نشان داده شده است.

منبع: سایت موسسه تحقیقات، آموزش و پیشگیری از سرطان (www.ncii.ir)